

Bærum Kommune
Pb. 700
1304 Sandvika

Vår dato: 05.12.2022

Saksbehandler: Sigrid Johanne

Vår ref.: 202002794-13 Oppgis ved henvendelse Langsjøvold, 22959701, sjl@nve.no

Deres ref.: 22/18376/22/189235/KRUT

NVEs uttalelse - Offentlig ettersyn - Kommuneplanens arealdel 2022-2042 - Bærum kommune

Vi viser til oversendelse av høringsdokumenter for kommuneplanens arealdel av 11.10.2022.

Om NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjons- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE har også ansvar for å bistå kommunene med å forebygge skader fra overvann gjennom kunnskap om avrenning i tettbygde strøk (urbanhydrologi). NVE gir råd og veiledning om hvordan nasjonale og vesentlige regionale interesser innen disse saksområdene skal tas hensyn til ved utarbeiding av arealplaner etter plan- og bygningsloven (pbl.).

Flom, skred, erosjon og overvann

Plan- og bygningsloven (pbl.) [§ 28-1](#) stiller krav om tilstrekkelig sikker byggegrunn før ny utbygging. Kravene til sikkerhet er konkretisert i byggteknisk forskrift (TEK17) [kapittel 7](#). Ved siste plannivå må det være avklart at tiltak kan gjennomføres med tilstrekkelig sikkerhet. Dette er tydeliggjort i Kommunal- og Moderniseringsdepartementet (KMD) sitt rundskriv [H5/18 «Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling»](#).

NVE anbefaler at kommunen, så langt det er mulig, styrer arealbruken for å unngå ny utbygging i områder som kan være utsatt for flom-, erosjons- eller skredfare. I den samlede konsekvensvurderingen på planområdenivå (konsekvensutredning og ROS, kap. 2.4), blir det i punktet om klimatilpasning kommentert at planen ikke legger opp til utbygging i områder som er særlig utsatt for flom eller stormflo. Skred er ikke nevnt i denne sammenhengen.

Videre opplyses det at kommuneplanen legger til rette for fortetting i en rekke områder, noe som vil øke overvannsutfordringene. Kommunen har satt seg som mål å forebygge skader fra overvann, men også å utnytte overvann som ressurs. Vi merker oss at kommunen har en egen overvannsstrategi.



Vassdrag og flom

Det finnes flomsonekart for Bærums verk, Sandvika og Vøyenenga, og disse er framstilt som hensynssoner fareområder i plankartet. Kommunen har bestemmelser (nr. 23 og 41) som ivaretar flom i vassdrag, der det er satt krav om at all utbygging nært vassdrag skal ha sikkerhet mot 200-års flom + sikkerhetsmargin. Bestemmelsene sier videre at i områder uten flomsoneberegninger eller annen kartlegging, skal det gjøres rede for sikringstiltak med referanse til Byggteknisk forskrift kap. 7.

I tillegg er det gitt en bestemmelse som angir sikkerhetskrav mot stormflo.

Kommunen har valgt å dele naturlig vassdrag og overvann inn i *primære og sekundære vannveier*. Primære flomveier er forklart som bekker, elver og vassdrag med vannsikker føring. De sekundære flomveiene er å forstå som der hvor vannet renner gjennom byggesonen, hvor vannet følger korteste vei – gjerne ved lavpunkter/drag i terreng og veier. Dette er ofte sammenfallende med historiske vassdrag/vannveier.

Primære og sekundære vannveger er framstilt i eget temakart og kartlagte flomsoner er vist som hensynssone fareområder i plankartet med tilhørende bestemmelse (nr. 41.1).

NVE mener det er svært positivt at Bærum kommune gjennom kartanalyser har utviklet aktsomhetskart for sekundære flomveier. De sekundære flomveiene viser områder hvor vann kan bli et problem ved nedbørshendelser, og hvor det må sikres en trygg fremføring av vann dersom det planlegges for nye boliger eller tiltak.

Vi mener det er viktig at det settes av nok sammenhengende areal til å håndtere vannet. Det er foreslått en egen bestemmelse for overvann som setter krav om dokumentasjon av overvannshåndtering i reguleringsplaner. I utgangspunktet bør det ikke bygges i flomveiene, evt. bør de legges om som fortsatt åpne flomveier. Vi foreslår at dokumentasjonskravet presiseres med hvordan utbygging vil påvirke avrenningen fra ovenforliggende eller til nedenforliggende areal.

NVE er ikke myndighet for flom fra sjø, men vi er myndighet for skred i sjø. Vi bruker flomdata fra sjø og har kunnskap innenfor området, da vi trenger det som vassdragsmyndighet for vassdrag som har utløp i sjø. Det er DSB gjennom Statsforvalteren som har ansvar for å veilede kommunene i hvordan data om havnivåstigning, stormflo, bølger mm skal brukes. (eks. [Se havnivå](#), [Se havnivå i kart](#), [veileder havnivåstigning og stormflo](#)).

Skred

[NVE atlas](#) viser at Bærum kommune har arealer med mulighet for marin leire (marine avsetninger) og aktsomhetsområder for jord- og flomskred, snøskred og steinsprang. I plankartet som er på høring, er det ikke vist hensynssoner hverken for fareområde (reell fare) eller aktsomhetsområder (potensiell fare) for skred. Vi registrerer at kvikkleireområder som er farekartlagt (reell fare), vises i kommunens kartdatabase under fanen samfunnssikkerhet – kvikkleire. I bestemmelse nr. 41 om hensynssoner for



fareområder (flom, skred og høyspentlinjer) henvises det også til kommunens kartdatabase.

Hensynet til naturfare er langt på veg ivare tatt gjennom bestemmelser, men vi mener det er en mangel ved plandokumentene at det ikke tydelig vises hvilke arealer som omfattes av bestemmelsene.

Vi merker oss positivt at det er gitt en bestemmelse (nr. 23 naturskader) som setter krav til dokumentasjon av områdestabilitet og/eller geoteknisk vurdering i områder med marine avsetninger. **NVE anbefaler at det i bestemmelsen refereres til temakart e.l. som viser hvilke områder dette omfatter.** Vi registrerer samtidig at bestemmelsene til hensynssoner fareområder skred, flom og høyspentlinjer (nr. 41,) angir at det i forbindelse med arealplanlegging og søknad om tiltak skal redegjøres for nødvendige sikringstiltak.

NVE anbefaler at alle fareområder vises på kommuneplankartet, eventuelt at de vises i egne temakart.

Det er NVEs sterke faglige råd, at kartlagte fareområder for kvikkleire markeres i plankartet som hensynssone – ras og skredfare. Videre mener vi at plankartet også bør vise aktsomhetsområder for de andre skredtypene (jord- og flomskred, snøskred og steinsprang) som omtalt over. Eventuelt må det utarbeides juridisk bindende temakart for fareområdene.

Erosjon langs vassdrag

For et areal innenfor en elvekant med løsmasser der det pågår erosjon, vil sannsynligheten for at arealet skal undergraves økes med tiden. Byggverk må derfor legges i sikker avstand fra erosjonsutsatt skråning, eller skråningen sikres mot erosjon. Krav til sikkerhet mot erosjon langs vassdrag er definert i [TEK17 § 7-2 med veiledning](#).

I denne sammenhengen er kommunens bestemmelse om byggeforbud langs vassdrag viktig for å begrense nye tiltak som kan bli utsatt for erosjon.

Vassdragsverdier og verna vassdrag

I planbeskrivelsen er det et kapittel om naturverdier og blågrønne strukturer. Her omtales Marka og elvene. I den forbindelse er det verdt å nevne at vassdragene i kommunen er en del av [Oslomarkvassdragene](#), som er et verna vassdrag. Vernet gjelder for vassdragsbeltet, dvs. hovedelver, sideelver, større bekker, sjøer og tjern og et område på inntil 100 meters bredde langs sidene av disse. Vernet gjelder også andre deler av nedbørfeltet som det er faglig dokumentert at har betydning for vassdragets verneverdi.

Kommunen har angitt byggeforbud langs elver og bekker, med spesifisering av bredde på kantsoner langs ulike vassdrag.

Energianlegg

Vi merker oss at det i konsekvensutredningen er gjort en vurdering av at arealer for flere store, etablerte transformatorstasjoner er gitt endret arealformål, slik at de nå er vist som



generelt bygge- og anleggsformål. Vi er usikre på hvilke type anlegg dette er snakk om, men minner for ordens skyld om at eksisterende og vedtatte større *høyspenningsanlegg og transformatorstasjoner* skal reguleres med hensynssone "Båndlegging etter annet lovverk" H740, iht pbl. § 12-6, jf. § 11-8 d.

Ytterligere informasjon

Dere finner mye informasjon på våre nettsider om arealplanlegging, <https://www.nve.no/arealplanlegging/>. Vår uttalelse i saken er nødvendigvis ikke uttømmende. For å få en fullstendig oversikt viser vi til [Kartbasert veileder for reguleringsplan](#) som også kan brukes som veiledning for kommuneplanens arealdel. Den leder dere gjennom alle våre fagområder, og gir dere verktøy og innspill til hvordan våre tema skal ivaretas i arealplanlegging. Dersom dere har spørsmål, eller det er noe i uttalelsen her som er uklart, kan dere ta kontakt pr. telefon eller e-post.

Kommunens ansvar

NVE minner om at det er kommunen som har ansvaret for at det blir tatt nødvendig hensyn til flom- og skredfare, overvann, vassdrag og energianlegg i arealplaner, byggetillatelser og dispensasjoner. Dette gjelder uavhengig av om NVE har gitt råd, uttalelse, eller innsigelse til saken.

Med hilsen

Øyvind Leirset
Seksjonssjef

Sigrid Johanne Langsjøvold
Seniorrådgiver

Dokumentet blir sendt uten underskrift. Det er godkjent etter interne rutiner.

Mottakere:

Bærum Kommune

Kopimottakere:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN